

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ

Gökmen GÜNEŞ*
Tolgahan AYANTAŞ**
Cennet GÜNEŞ***
Onur GÜLERYÜZ****
Alaattin ARIKAN*****

ÖZ

Sosyal bilgilerin doğasından kaynaklanan “hayatın içinden olma” ve “yenilikçi-ilerlemeci olma” temaları bu alanın teknolojiyle olan bağıını güçlendirmiş ve son yıllarda eğitim teknolojilerindeki gelişmeler de sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik araştırmaların sayısının hızla artmasına neden olmuştur. Sosyal bilgilerin geniş içeriğinin ve beceri öğretimi boyutunun teknoloji entegrasyonu ile gerçekleştirilebileceği, alanyazındaki araştırmaların önemli bir kısmında açıkça savunulmuştur. Sosyal bilgiler eğitimi ve teknoloji arasındaki ilişki; yapılandırmacı felsefe, teori ve pedagojinin doğası çerçevesinde ele alınmakla birlikte, yeni araştırmaların sonraki araştırmalara ve paradigmalara yol gösterecek öneriler sunması, alanyazındaki araştırma eğilimlerinin farklılaşmasını beraberinde getirmiştir. Bu noktadan hareketle bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler eğitimi alanyazınında yer alan teknoloji kullanımı temalı çalışmalarda temel eğilimleri ortaya koymak ve ileride yapılacak araştırmalara katkı sağlamaktır. Tarama modeli ile yürütülen bu araştırmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesinden faydalanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, Türkiye’de sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı üzerine yapılan çalışmalar şeklinde belirlenmiştir. Araştırmada bir örnekleme yöntemi kullanılmamış olup; çalışma evreninin tamamına ulaşmak hedeflenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 136 çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmaların 1999-2019 yılları arasında gerçekleştirilen çalışmaların sıklığının günümüze yaklaşıldıkça artış gösterdiği belirlenmiştir. Çalışmanın sosyal bilgiler eğitimi kapsamında teknoloji kullanımıyla ilgili yeni çalışmalarda, araştırmacılara yol gösterebileceği, yeni araştırma problemlerini gündeme getireceği ve sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı alanında yapılan araştırmalarda karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik fikirler verebileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, teknoloji kullanımı teknoloji entegrasyonu

EXAMINATION OF RESEARCHES ON THE USE OF TECHNOLOGY IN SOCIAL STUDIES EDUCATION**ABSTRACT**

The themes of "being involved in life" and "being innovative-progressive" arising from the nature of social studies have strengthened the bond of this field with technology and in recent years, with the developments in educational technologies, the number of researches on the use of technology in social studies education has increased rapidly. Many studies in the literature have explicitly advocated handling teaching comprehensive content and skills of social studies with technology integration. The current relationship between social studies education and technology is addressed by the nature of constructivist philosophy, theory, and pedagogy, all the same time existing studies offer suggestions to guide new research, paradigms and research trends in the literature differ. The aim of this research is to reveal the fundamental trends about "using technology" in the social studies field of literature and to contribute to future research. In this research carried out with the survey model, document examination was used as a data collection tool. Descriptive analysis and content analysis were used to analyze the data. The universe of the research was formed by studies on educational technologies within the scope of social studies education in Turkey. No sampling method was used in the scope of the research and it was aimed to reach the entire working universe. A total of 136 studies were reached within the scope of the

* Sosyal Bilgiler Öğretmeni (MEB), Kırşehir. gokmengunes40@gmail.com ORCID:https://orcid.org/0000-0001-8112-8062.

**Arş. Gör. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara. ayantas@ankara.edu.tr ORCID:https://orcid.org/0000-0003-4348-0975

*** Sosyal Bilgiler Öğretmeni (MEB), Şanlıurfa, cennetgunesgazi@gmail.com ORCID:https://orcid.org/0000-0002-7707-7853.

**** Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, Ankara. guleryuzonr@gmail.com ORCID:https://orcid.org/0000-0002-7771-156X

***** Arş. Gör. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Aydın. alaattinarikan@gmail.com ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0211-2009.

research. As a result of the research, it was determined that the studies conducted in social studies teaching for the use of technology were carried out between 1999-2019 and that the frequency of the studies was increasing more and more according to the years. It is thought that the study can guide researchers who will work on technology within the scope of social studies education, bring new research problems to the agenda, and give ideas for solving the problems encountered in researches in the field of technology use in social studies education.

Keywords: Social studies education, using technology, technology integration

GİRİŞ

Son yıllarda dünyanın birçok yerinde olduğu gibi ülkemizde de yeni teknolojilerin bireyler ve toplumsal olaylarla ilişkisi ve bunlara etkileri tartışılmıştır (Eyüpoğlu, 2017). Bu durum, pek çok alanda olduğu gibi eğitim alanında da daha önce ortaya konmamış çalışmaların gerçekleştirilmesini sağlamıştır (Bal ve Karademir, 2013). Günümüzde bilgi teknolojisinin eğitim içindeki yaygınlığı küresel ölçekte dikkati çeken bir konu olduğu için teknolojinin öğrenme ve öğretme süreçlerine entegrasyonu, teknolojik araçlarla öğretme-öğrenme sürecinin zenginleştirilmesi ve öğrenme ortamlarında ilgili değişikliklerin yapılması konusu pek çok araştırmada ele alınmaya başlanmıştır (Batur ve Uygun, 2012; Usta ve Korkmaz, 2010). Söz konusu araştırmaların bir kısmında eğitim teknolojileriyle ilgili araştırmalardaki genel eğilimler odağa alınmışken (Şimşek vd., 2008; Göktaş vd. 2012), diğer bazı araştırmalarda alan bazlı değerlendirmeler ve öğretmen-öğrenci görüşlerinin ön plana çıkarılmaya çalışıldığı görülmektedir (Demir, Büyük ve Koç, 2011; Erbil ve Kocabaş, 2019). Dolayısıyla eğitimde teknoloji kullanımı konusunun birbirinden farklı birçok alt başlığa sahip olan (teknolojik pedagojik alan bilgisi ya da öğretim kademeleri bazında temel eğitim, lisans eğitimi vb.) bir ana başlık olarak değerlendirilmesi gerektiği açıktır.

Eğitimde teknoloji kullanımının “temel eğitim” alt başlığında Türkçe, Matematik ve Fen Bilimleri derslerinin yanında demokratik vatandaşlık ideallerini benimseten ve hayatın içinden bir ders olarak nitelenen sosyal bilgiler dersi de vardır. Sosyal bilgiler alanı geleneksel yapısı ve öğretmenlerin değişime dirençli yönleri nedeniyle geç de olsa özellikle 1980’lerden sonra yeni eğilimlere kavuşmuş ve teknoloji entegrasyonunu yakalamıştır (Doolittle ve Hicks, 2003; Turner, Russell ve Waters, 2018). Başta İnternet teknolojisi olmak üzere, teknolojik tüm yaklaşım, yöntem, teknik ve araçların, sosyal bilgilerin temel içerik ve becerilerinin öğretme-öğrenme süreçlerini dönüştürmek için kullanılabilmesine ilişkin vurgu zamanla artmıştır (NCSS, 1994). Bu noktada temel varsayımlardan biri, sosyal bilgiler eğitiminde teknolojinin etkin olarak kullanılmasının eğitimin niteliğini arttıracığı ve öğrenci performansını iyileştirebileceği şeklindedir. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonunun geldiği boyutlar konusu ise gerçek sınıf yaşantılarına dayalı öğretim etkinliklerini konu edinen pek çok akademik araştırmadaki verilerin incelenmesiyle ortaya çıkarılabilir. Böylelikle önceden yapılmış çalışmaların incelenmesi; yeni yapılacak çalışmalara ışık tutma (Karadağ, 2018), yeni akademik yayınların oluşmasına yardımcı olma (Doğan ve Tok, 2018), ilgili alanın genel görünümünü ortaya koyma (Cüçük, 2017), benzer konuları çalışacak araştırmacılara genel bir bilgi sunma (Gündoğdu Irmak, 2018) ve alanyazında giderek artan kuramsız araştırma raporlarındaki bilgilerin geçerliliği konusundaki şüpheleri gidermede yardımcı olabilecektir (Yener, 2018).

Sosyal bilgiler, insan üzerine bir çalışma alanı olarak değerlendirilmekte, sosyal ve beşerî bilimlerin vatandaşlık ideallerini desteklemek için bütünleşik bir biçimde çalışmasını kapsamaktadır (Zarrillo, 2016). Sosyal bilgiler dersinde öğrenciler; sadece dünyayı deneyimlemekle kalmazlar, bilinçli olarak dünyaya katkı sağlamaya, ona özenle yaklaşmaya, beşerî ve fiziki çevre hakkında derinlemesine eleştirel düşünmeye ve kamusal sahnede yer almaya teşvik edilir (Parker, 2015). Sosyal bilgiler, ülkemizde ağırlıklı olarak soyut konular içermesi başta olmak üzere pek çok açıdan eleştirilmiş (Öztürk, Keskin ve Keskin, 2013) bir derstir. Dolayısıyla yıllar içerisinde daha etkin işlenen bir ders olması ve öğrencilerde kalıcı kazanımlar oluşturması için yeni yaklaşımların denendiği (Aladağ ve Yılmaz, 2014) ve teknolojik araç ve gereçlerin öğretim süreçlerine dâhil edildiği alanlardan biri olmuştur (Şimşek, 2008; Uygun 2020). Çünkü sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin günümüz toplum yaşamına katılmalarına yardımcı olacak şekilde yetişmelerini sağlayan birtakım değer ve beceriler içermektedir. Bir başka deyişle öğrencileri; günümüz ekonomik sisteminde yeni emek biçimlerini

anlayan, yeni ve gelişmekte olan teknolojileri doğru kavramsallaştırabilen, yeni medya çağında işlev görebilen ve giderek daha çeşitli, çok kültürlü bir hal alan küresel topluma katılmak için farklı bakış açılarına sahip bireyler olarak yetiştirmeyi kapsamaktadır. Sosyal bilgiler, öğrencileri toplumla tanıştırmaya, onları bilgi devrimi ve bilgisayarın etkilerine karşı hazırlama amacını gerçekleştirirken (Nelson, 1998), günümüzde öğrencileri sadece öğretme-öğrenme sürecinde değil aynı zamanda okul dışı etkinlikler, oyunlar ve sosyalleşme pratiklerinde dijital medya gerçeğine hazırlamayı önemseyen bir alandır (İnci, Akpınar ve Kandır, 2017). Sosyal bilgiler dersinde teknoloji entegrasyonunun en az müze eğitimi, yurttaşlık bilgisi, ekonomi, tarih, coğrafya ve çevre eğitimi kadar ön plana çıktığı görülmektedir (Fitchett ve Meuwissen, 2018). Bu nedenle sosyal bilgilerde öğretmenlerin ve öğrencilerin teknolojiyi nasıl kullandıkları, vatandaş olmanın ne anlama geldiği, eleştirel ve medya okuryazarlık becerileri ile küresel bir anlayışın nasıl geliştirilebileceği konuları sıklıkla incelenmiştir (Baildon ve Damico, 2011; Yılmaz ve Aladağ, 2015).

Bilindiği gibi ülkemizde 2005 yılından itibaren öğretim programlarının yeniden yapılandırılması önemli yenilikleri de beraberinde getirmiş ve yeni düzenlemelerde teknolojiyi kullanma becerisine de önemli bir vurgu yapılmıştır (Gündoğan, 2017). Aynı şekilde ülkemizde öğretmenlerin eğitim teknolojilerini tanıma, kullanma ve eğitim-öğretim etkinliklerine entegre etme durumları merak edilen ve araştırılan konular arasına girmiştir (Aydın, 2016, Yılmaz, 2018). Bir kısmı sosyal bilgiler öğretmenlerine yönelik olmak üzere, öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlikleriyle ilgili pek çok çalışma (Aksin 2014; Bilgen, 2014; Bağrıyanık, 2015; Coşkun, 2016; Dereli, 2017; Turgut, 2017; Akcan, 2019; Ayvaz, 2019) yapılmıştır. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili çalışmalar da alanyazında kendisine geniş ölçüde yer edinmiştir. Söz konusu çalışmaların bazılarında çevrimiçi öğrenme (İlgaz, 2018), tablet kullanımı (Özkale ve Koç, 2014), mekânsal teknolojiler (Yayla, 2019), eğitim yazılımı kullanımı (Demir, 2017) vb. konular ön plana çıkmıştır. Ancak sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunun araştırıldığı akademik çalışmaların (tezler, makaleler, bildiriler vb.) bütüncül olarak incelendiği bir araştırmaya rastlanamamıştır. Dolayısıyla bu araştırmanın; sosyal bilgilerde teknoloji entegrasyonunu pek çok farklı açıdan ele alan tüm çalışmaların genel bir görünümünü sunduğu için alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunun araştırıldığı akademik çalışmalar incelenerek, alanyazındaki eksikliğin belirlenmesi ve bu yolla araştırmalardaki güncel eğilimlerin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- 1- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 2- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yayımlanan makalelerin dergilere göre dağılımı nasıldır?
- 3- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik makale yayımlayan yazarların kurumlarına göre dağılımı nasıldır?
- 4- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik yayımlayan makaleler kaç yazarlıdır?
- 5- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak hazırlanan tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
- 6- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yöntem ve desenlerine göre dağılımı nasıldır?
- 7- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?

- 8- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kaç veri toplama aracı kullanılmıştır?
- 9- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kullanılan veri analiz yöntem/testlerinin dağılımı nasıldır?
- 10- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kaç veri analiz yöntemi /testi kullanılmıştır?
- 11- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların çalışma gruplarına göre dağılımı nasıldır?
- 12- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların çalışma gruplarının büyüklüklerine göre dağılımı nasıldır?
- 13- Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda ortaya konan öneriler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmaları inceleyen bu araştırma tarama modelinde yürütülmüştür. Tarama modeli geçmişte veya günümüzde var olan bir durumu var olduğu haliyle betimlemeyi amaç edinir. Araştırma kapsamında belirli bir konu, nesne, olay ya da birey kendi şartları dahilinde olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012).

Evren - Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye’de sosyal bilgiler dersi kapsamında eğitim teknolojileri kullanımı üzerine yapılan çalışmalar oluşturmuştur. Araştırma kapsamında bir örnekleme yöntemi kullanılmamış olup; çalışma evreninin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada verilerin toplanması sürecinde doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Aralık 2019’da gerçekleştirilen alanyazın taraması sırasında Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, Tr Dizin, Türkiye Atıf Dizini, Ulakbim, DergiPark, İdeal Online, SOBİAD, Milli Kütüphane ve EBSCOhost veri tabanlarından “sosyal bilgiler” anahtar kelimesi ile birlikte “bilişim, teknoloji, bilgisayar, dijital, web, akıllı tahta, Eğitim Bilişim Ağı (EBA), kitle iletişim aracı, sosyal medya, genel ağ, Morpa, ArcGIS, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), sanal, internet, mobil” anahtar kelimelerinin taraması yapılmıştır. Alanyazın taraması sonucunda kullanım izni verilen 75 adet tez ve 60 adet makale ile 1 adet bildiriye ulaşılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında araştırmacılarca yapılan iş bölümü çerçevesinde ortak bir veri depolama alanına tüm veriler PDF formatında tez, makale, bildiri adındaki klasörlere dosyalanmıştır. Klasöre eklenen her bir çalışmaya ait veriler, analizinin kolay bir şekilde yapılması ve tekrara sebep olunmaması için önceden hazırlanan bir Excel dosyasına işlenmiştir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada betimsel analiz ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde veriler tablolar halinde özetlenerek yorumlanırken; içerik analizinde ise daha derinlemesine bir işlem gerçekleştirilir. Bu sayede kimi zaman betimsel analizde fark edilemeyen kavram ve temalar içerik analizi sonucu belirlenebilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu nedenle çalışma kapsamında ikisinin de birlikte kullanılmasına karar verilmiştir.

Betimsel istatistik, bir değişkene ait sayısal değerlerin toplanması, bunların betimlenmesi ve sunulmasına olanak tanıyan istatistiksel işlemlerdir (Büyüköztürk, 2018: 5). Çalışmanın bu kısmında veriler; yazar adı, yazarın çalıştığı kurum, yayın yılı, yayım türü, yayımlanan yer, çalışmanın yöntemi, deseni, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri, çalışma grubu düzeyi, örneklem sayısı değişkenlerine göre sınıflandırılmıştır. Betimsel analiz gerçekleştirilirken Microsoft Excel 2019 sürümü ve IBM SPSS 23 versiyonu kullanılmıştır.

İçerik analizi; yoğun nitel verinin bulunduğu materyal üzerinde temel tutarlılıkları ve anlamları ortaya çıkarmaya bu sayede de ortaya daha sade ve anlaşılır bir içerik sunmayı amaç edinir (Patton, 2014). İçerik analizi; adlandırma, kodlama ve çıkarma aşaması, kategori geliştirme aşaması, geçerlik ve güvenilirlik sağlama aşaması ve raporlaştırma aşamasından oluşmuştur. İçerik analizi kısmında; sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda ortaya konan öneriler çözümlenmiştir. Yazarlarca çalışmanın başında yapılan iş bölümü çerçevesinde içerik analizi iki araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılarca ayrı ayrı olarak önce kategoriler, sonra da alt temalar belirlenmiştir. Belirlenen kategori ve temaların tutarlılığı açısından Miles ve Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Gerçekleştirilen çalışma sonucunda araştırmacılar arası tutarlılığın %95 olduğu belirlenmiştir. Güvenirliğin %90'ın üzerinde çıkması, araştırmanın güvenilir olduğunun bir göstergesidir (Miles & Huberman, 1994, 64).

BULGULAR ve YORUMLAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların yıllara göre dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmaların yıllara göre dağılımı

Yıl	Yayın Türü					Toplam
	Makale	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	Bildiri	Bildiriden Makaleye Dönüştürülen Çalışma	
1999	0	0	0	0	1	1
2002	1	0	0	0	0	1
2004	1	1	0	0	0	2
2006	0	4	0	0	0	4
2007	0	1	1	0	0	2
2008	2	3	0	0	0	5
2009	1	1	0	0	0	2
2010	2	2	3	0	0	7
2011	3	5	2	0	2	12
2012	6	4	0	0	1	11
2013	3	1	2	1	2	9
2014	5	2	0	0	0	7
2015	3	5	2	0	5	15
2016	5	5	1	0	0	11
2017	4	7	2	0	0	13
2018	8	10	2	0	2	22
2019	3	7	2	0	0	12
Toplam	47	58	17	1	13	136

Analiz sonucunda sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların 1999-2019 yılları arasında gerçekleştirildiği; ayrıca bu konu üzerinde 22 çalışmayla (%16,18) en fazla 2018’de çalışma yapıldığı görülmüştür. 2020’ye kadar toplamda 47 makale (%34,56), 58 yüksek lisans tezi (%42,65), 17 doktora tezi (%12,50), 1 bildiri (%0,74) ve 13 adet de bildiriden makaleye dönüştürülen çalışma (%9,56) olduğu belirlenmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yayımlanan makalelerin dergilere göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik makalelerin dergilere göre dağılımı

Dergi Adı	Yayın Sayısı	%
Turkish Studies	8	13,11
Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)	4	6,56
Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi	4	6,56
Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	3,28
Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	2	3,28
Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2	3,28
Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi	2	3,28
Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi	2	3,28
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	3,28
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	2	3,28
The Journal of Academic Social Science Studies	2	3,28
Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi	2	3,28
Zeitschrift für die Welt der Türken	1	1,64
Turan: Stratejik Araştırmalar Merkezi	1	1,64
Kastamonu Eğitim Dergisi	1	1,64
Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi	1	1,64
Coğrafyacılar Derneği	1	1,64
e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi	1	1,64
İlköğretim Online	1	1,64
Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi	1	1,64
Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi	1	1,64
Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi	1	1,64
Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,64
Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,64
Anadolu Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,64
Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi	1	1,64
Buca Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,64
Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi	1	1,64
Doğu Coğrafya Dergisi	1	1,64
Eğitim ve Teknoloji	1	1,64
Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,64
International Journal of Social Science Research	1	1,64
Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,64
International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)	1	1,64
M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi	1	1,64
Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1	1,64
TRT Akademi	1	1,64
Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)	1	1,64

Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi	1	1,64
Toplam	61	100,0

Tablo 2 incelendiğinde; sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak hazırlanan makalelerin 39 farklı dergide yayımlandığı, bu konuda en fazla yayım yapılan dergilerin ise 8 makaleyle (%13,11) Turkish Studies, 4 makaleyle (%6,56) Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) ve Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik makale yayımlayan yazarların kurumlarına göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik makale yayımlayan yazarların kurumlarına göre dağılımı

Kurumu	Sayı	%
Millî Eğitim Bakanlığı (MEB)	11	9,40
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	7	5,98
Marmara Üniversitesi	6	5,13
Belirtilmemiş	5	5,13
Ahi Evran Üniversitesi	5	4,27
Cumhuriyet Üniversitesi	5	4,27
Yıldız Teknik Üniversitesi	4	3,42
Afyon Kocatepe Üniversitesi	4	3,42
Fırat Üniversitesi	4	3,42
Ege Üniversitesi	4	3,42
Karadeniz Teknik Üniversitesi	4	3,42
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	4	3,42
Karabük Üniversitesi	3	2,56
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	3	2,56
Selçuk Üniversitesi	3	2,56
Anadolu Üniversitesi	3	2,56
Gazi Üniversitesi	3	2,56
Kocaeli Üniversitesi	2	1,71
Adnan Menderes Üniversitesi	2	1,71
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	2	1,71
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	1,71
Amasya Üniversitesi	2	1,71
Kilis Üniversitesi	2	1,71
Akdeniz Üniversitesi	2	1,71
Bartın Üniversitesi	2	1,71
Dicle Üniversitesi	2	1,71
İnönü Üniversitesi	2	1,71
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2	1,71
Muş Alpaslan Üniversitesi	1	0,85
Dumlupınar Üniversitesi	1	0,85
Mersin Üniversitesi	1	0,85

Ordu Üniversitesi	1	0,85
Kafkas Üniversitesi	1	0,85
Adıyaman Üniversitesi	1	0,85
Aksaray Üniversitesi	1	0,85
Atatürk Üniversitesi	1	0,85
Çankırı Karatekin Üniversitesi	1	0,85
Erciyes Üniversitesi	1	0,85
Harran Üniversitesi	1	0,85
Kastamonu Üniversitesi	1	0,85
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	0,85
Gaziantep Üniversitesi	1	0,85
Giresun Üniversitesi	1	0,85
Hacettepe Üniversitesi	1	0,85
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	0,85
Toplam	117	100,0

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yayım yapan yazarların 45 farklı kurumda çalıştığı, 5 araştırmacının ise kurumunu belirtmediği görülmüştür. Ayrıca 11 çalışmayla (%9.40) en fazla Millî Eğitim Bakanlığı personeli olan öğretmenlerin bu konuda çalışma gerçekleştirdiği de görülmüştür.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik yayımlayan makaleler kaç yazarlıdır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Makalelerin Yazar Sayısı.

Yazar Sayısı	Adet	%
1	13	21,31
2	40	65,57
3	8	13,11
Toplam	61	100

Gerçekleştirilen betimsel analiz sonucunda 40 makalenin (65,57) iki yazarlı olduğu, 13 makalenin (21,31) tek yazarlı olduğu ve 8 makalenin de (13,11) üç yazarlı olduğu görülmüştür.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak hazırlanan tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı.

Üniversite	Yayın Türü		Toplam
	Yüksek Lisans	Doktora	
Gazi Üniversitesi	5	6	11

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	4	0	4
Dokuz Eylül Üniversitesi	3	0	3
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	3	2	5
Fırat Üniversitesi	3	0	3
Pamukkale Üniversitesi	3	0	3
Aksaray Üniversitesi	2	0	2
Balıkesir Üniversitesi	2	0	2
Çukurova Üniversitesi	2	0	2
İnönü Üniversitesi	2	0	2
Karadeniz Teknik Üniversitesi	2	0	2
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	2	0	2
Sakarya Üniversitesi	2	0	2
Selçuk Üniversitesi	2	0	2
Adıyaman Üniversitesi	1	0	1
Adnan Menderes Üniversitesi	1	0	1
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	1	2
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1	0	1
Akdeniz Üniversitesi	1	0	1
Anadolu Üniversitesi	1	0	1
Atatürk Üniversitesi	1	0	1
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	0	1
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	0	1
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1	0	1
Erciyes Üniversitesi	1	0	1
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	0	1
Giresun Üniversitesi	1	0	1
Kastamonu Üniversitesi	1	0	1
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	2	3
Marmara Üniversitesi	1	4	5
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	0	1
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	1	0	1
Uşak Üniversitesi	1	0	1
Yeditepe Üniversitesi	1	0	1
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0	1
Dumlupınar Üniversitesi	0	1	1
İstanbul Üniversitesi	0	1	1
Toplam	58	17	75

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak 37 farklı üniversitede tezlerin hazırlandığı bu konuda en fazla tez hazırlanan üniversitelerin sırasıyla 11 tezle (%14,67) Gazi Üniversitesi ve 4 tezle (%5,33) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi olduğu görülmüştür.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yöntem ve desenlerine göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Çalışmaların Yöntem ve Desenlerine Göre Dağılımı.

Desen	Yöntem			Toplam
	Karma	Nicel	Nitel	
Yarı Deneysel	18	41	1	60
Tarama	2	35	0	37
Durum Çalışması	1	0	28	29
Açımlayıcı Sıralı	3	0	0	3
Betimsel	0	1	1	2
Eylem araştırması	0	0	2	2
Eş zamanlı iç içe geçmiş	1	0	0	1
Olgubilim	0	0	1	1
Temel Nitel Araştırma	0	0	1	1
Toplam	25	77	34	136

Gerçekleştirilen analiz sonucunda 77 çalışmayla (%56,61) en fazla nicel yöntemin kullanıldığı; desen olarak ise 60 çalışmayla (%44,11) yarı deneysel, 37 çalışmayla (27,20) tarama ve 29 çalışmayla (%21,32) durum çalışmalarının ağırlıkla kullanıldığı görülmüştür.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın yedinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Çalışmaların Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı.

Veri Toplama Aracı	Adet	%
Ölçek	57	27,54
Başarı Testi	50	24,15
Görüşme Formu	45	21,74
Anket	18	8,70
Doküman İnceleme	9	4,35
Odak Grup Görüşmesi	5	2,42
Öğrenci Günlükleri	3	1,45
Değerlendirme Formu	3	1,45
Gözlem Formu	3	1,45
Ders Kitabı	2	0,97
Kontrol Listesi	2	0,97
Çalışma Yaprakları	2	0,97
Beceri Testi	2	0,97
Kavram Testi	2	0,97
Rubrik	1	0,48
Araştırma Notları	1	0,48
Kavram Karikatürü	1	0,48
Kılavuz Kitap	1	0,48
Total	207	100,0

Gerçekleştirilen analiz sonucunda yapılan çalışmalarda veri toplama aracı olarak 57 kez (%27,54) ölçek, 50 kez (%24,15) başarı testi ve 45 kez (%21,74) görüşme formunun kullanıldığı görülmüştür.

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın sekizinci alt problemi “Sosyal bilgiler öğretiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kaç veri toplama aracı kullanılmıştır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda kullanılan veri toplama aracı sayısı

Veri Toplama Aracı Sayısı	Çalışma Sayısı	%
1	85	62,50
2	35	25,74
3	13	9,56
4	2	1,47
5	1	0,74
Toplam	136	100

Analiz sonucunda 85 çalışmada (% 62,50) tek veri toplama aracının kullanıldığı, 35 çalışmada (% 25,74) iki veri toplama aracının kullanıldığı, 13 çalışmada (% 9,56) üç veri toplama aracının kullanıldığı, 2 çalışmada (% 1,47) dört veri toplama aracının kullanıldığı ve 1 çalışmada da (% 0,74) beş adet veri toplama aracının kullanıldığı görülmüştür.

Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kullanılan veri analiz yöntem/testlerinin dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda kullanılan veri analiz yöntem/testlerinin dağılımı

Veri Analiz Yöntemi	Sayı	%
t testi	74	27,01
Betimsel Analiz	55	20,07
ANOVA	46	16,79
İçerik Analizi	38	13,87
Mann Whitney U	12	4,38
ANCOVA	10	3,65
Pearson Korelasyon	10	3,65
Wilcoxon	6	2,19
Kruskal Wallis	6	2,19
Regresyon Analizi	4	1,46
Spearman Korelasyon	3	1,09
Doküman İnceleme	3	1,09
Ki Kare	3	1,09
Cohen's d	2	0,73
Eta Kare	1	0,36
Friedman	1	0,36

Toplam	274	100,0
---------------	------------	--------------

Analiz sonucunda 74 kez (%27,01) t testi ve 55 kez (%20,07) kullanılan betimsel analizin çalışmalarda en fazla kullanılan veri analizi yöntemi/testi olduğu en az ise 1 kez (0,36) Eta Kare ve Friedman'ın kullanıldığı belirlenmiştir.

Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın onuncu alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmalarda kaç veri analiz yöntemi/testi kullanılmıştır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda kullanılan veri analiz yöntemi /testi sayısı

Veri Analiz Sayısı	Adet	%
1	57	41,91
2	38	27,94
3	26	19,12
4	12	8,82
5	3	2,21
Toplam	136	100

Analiz sonucunda 57 çalışmada (% 41,91) tek veri analizinin kullanıldığı, 38 çalışmada (% 27,94) iki tane veri analizinin kullanıldığı, 26 çalışmada (% 19,12) üç veri analizinin kullanıldığı, 12 çalışmada (% 8,82) 4 veri analizinin kullanıldığı ve 3 çalışmada (2,21) da 5 adet veri analizinin kullanıldığı görülmüştür.

On Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın on birinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların çalışma gruplarına göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmaların çalışma gruplarına göre dağılımı

Çalışma Grubu	Sayısı	%
Ortaokul öğrencileri	61	41,78
Öğretmenler	35	23,97
Lisans öğrencileri	29	19,86
İlkokul öğrencileri	7	4,79
Kılavuz Kitabı	2	1,37
Ders Kitabı	2	1,37
Belirtilmemiş	2	1,37
Makale	2	1,37
Veliler	1	0,68
Okul Yöneticisi	1	0,68
Akademisyenler	1	0,68
Bilgisayar Yazılımı	1	0,68
Kitaplar	1	0,68
Tebliğler	1	0,68

Toplam	146	100,0
---------------	------------	--------------

Analiz sonucunda çalışma gruplarının en fazla 61 kez (%41,78) ortaokul öğrencilerinden; ardından ise 35 kez (23,97) öğretmenlerden oluşturulduğu görülmüştür. Ayrıca 10 (%7,35) çalışmada birden fazla çalışma grubu kullanılmış, 126 çalışmada (92,65) ise tek çalışma grubu kullanıldığı görülmüştür.

On İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın on ikinci alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların çalışma gruplarının büyüklüklerine göre dağılımı nasıldır?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için betimsel analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 12’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmaların çalışma gruplarının büyüklüklerine göre dağılımı

Çalışma Grubu Büyüklüğü	Sayı	%	Çalışma Grubu Büyüklüğü	Sayı	%	Çalışma Grubu Büyüklüğü	Sayı	%
Belirtilmemiş	9	6,62	9	1	0,74	119	1	0,74
10	5	3,68	12	1	0,74	120	1	0,74
30	4	2,94	25	1	0,74	121	1	0,74
14	4	2,94	33	1	0,74	122	1	0,74
50	4	2,94	58	1	0,74	130	1	0,74
49	3	2,21	15	1	0,74	132	1	0,74
36	3	2,21	46	1	0,74	137	1	0,74
60	3	2,21	55	1	0,74	139	1	0,74
42	3	2,21	64	1	0,74	143	1	0,74
70	3	2,21	67	1	0,74	150	1	0,74
41	2	1,47	97	1	0,74	151	1	0,74
48	2	1,47	238	1	0,74	171	1	0,74
68	2	1,47	280	1	0,74	175	1	0,74
40	2	1,47	641	1	0,74	192	1	0,74
62	2	1,47	8	1	0,74	195	1	0,74
100	2	1,47	24	1	0,74	198	1	0,74
101	2	1,47	44	1	0,74	222	1	0,74
102	2	1,47	45	1	0,74	232	1	0,74
103	2	1,47	52	1	0,74	267	1	0,74
20	2	1,47	71	1	0,74	330	1	0,74
32	2	1,47	80	1	0,74	337	1	0,74
56	2	1,47	81	1	0,74	339	1	0,74
63	2	1,47	83	1	0,74	342	1	0,74
66	2	1,47	84	1	0,74	406	1	0,74
104	2	1,47	85	1	0,74	480	1	0,74
258	2	1,47	93	1	0,74	579	1	0,74
284	2	1,47	106	1	0,74	682	1	0,74
642	2	1,47	107	1	0,74	742	1	0,74
1007	1	0,74	108	1	0,74	1000	1	0,74
Toplam						136	100,0	

Çalışmalar kapsamında 86 farklı çalışma grubu büyüklüğünün kullanıldığı 9 çalışmada (%6,62) ise çalışma grubu büyüklüğünün belirtilmediği görülmüştür. Ayrıca çalışma grubu büyüklüğünün 8 ile 1007 arasında değiştiği de görülmüştür.

On Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın on üçüncü alt problemi “Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik yapılan çalışmalarda ortaya konan öneriler nelerdir?” sorusudur. Çalışmaların dağılımını incelemek için içerik analiz yapılmış ve sonuçlar tablo 13’de gösterilmiştir.

Tablo 13. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda ortaya konan öneriler

Kategori	Kod
Altyapı Geliştirme	<p>Okullarda ihtiyaç duyulan teknolojik araçlar temin edilmelidir (Pala, 2019).</p> <p>Okullarda teknolojinin entegrasyonu konusunda karşılaşılan problemler giderilmelidir (Kaya, 2019).</p> <p>Derslerde CBS’nin kullanılabilmesi için yeterli teknik donanım sağlanmalıdır (Sönmez, 2019).</p> <p>EBA’daki erişim problemleri giderilmelidir (Yeşilyurt, 2019).</p> <p>EBA’nın içerik ve kullanımında yaşanan teknik sorunlar giderilmelidir (İnanoğlu, 2019).</p> <p>Eğitim fakültelerinde teknoloji merkezleri kurularak öğretmenlere teknolojik araçların temini, kullanım bilgisi sağlanmalıdır (Akaydın ve Kaya, 2018).</p> <p>Bilgisayar destekli teknoloji sınıfları oluşturulmalı, buralara güncel yeterliliği bulunan teknik donanımlar sağlanmalıdır (Yapıcıoğlu, 2018).</p> <p>Öğretmen yetiştiren eğitim kurumlarının teknolojik donanım eksiklikleri giderilmelidir (Kartal, 2018).</p> <p>Altyapısı yetersiz olan okulların, EBA’yı kullanabilmeleri ve öğrencilere uygulama imkânı verebilmeleri için bir an önce donanımsal eksikliklerinin tamamlanması gerekmektedir (Ünlü, 2018).</p> <p>Akıllı tahta kullanımı esnasında altyapı yetersizliğinden kaynaklanan elektrik kesintilerinin ders sürecini olumsuz etkilememesi için okullara jeneratör dahil edilebilir. Akıllı tahta kullanımında yaşanan sistemsel aksaklıkları zaman harcamadan çözebilmek için her okulda birer teknik servis ekibi bulundurulabilir (Karaca, 2018).</p> <p>Okullarda hızlı internet bağlantısı kurulmalıdır (Arpa, 2018).</p> <p>Okullarda teknolojiye harcanan paralar külfet olarak görülmemeli, eğitim öğretimin kalitesini artıracak araç ve gereçlerin teminine özen gösterilmelidir (Gündoğan, 2017).</p> <p>Okullarda alt yapı sorunu çözülmeli ve öğretmenlerin EBA platformunu daha işlevsel kullanmaları teşvik edilmelidir (Çakmak ve Taşkiran 2017).</p> <p>Akıllı tahta kurulumu yapılan okullara sistemli ve hızlı bir şekilde fiber internet alt yapısının kurulmasını sağlaması EBA kullanımının artmasını sağlayacaktır (Kartal, 2017).</p> <p>Bilgisayar destekli eğitimin kullanımının yaygınlaşması adına okulların ve sınıfların fiziki şartları iyileştirilip, teknik donanımları geliştirilmelidir (Polat, 2016).</p> <p>Okullardaki teknolojik donanımlar geliştirilerek öğretmenlerin ders içi etkinliklerinde kullanmaları sağlanmalıdır. Yeterli donanımın bulunmadığı yerlerde MEM aracılığıyla ortak kullanıma açık teknolojik öğrenme ortamları tasarlanmalıdır (Aslan ve Görgeç, 2015).</p> <p>Okullar öğretmenlerin öğretim teknolojilerinden faydalanabilmesi için düzenlenmelidir (Yılmaz ve Ayaydın, 2015).</p> <p>Öğretimde kullanılan teknolojik araçların yeni gelişmelere paralel olarak değiştirilmesi veya çağdaştırılması gerekmektedir (Özel, 2013).</p> <p>Google Map, Earth ve Panoramio programlarının kullanım alt yapısı hazır hale getirilmelidir (Kaya, 2012).</p> <p>Sosyal bilgiler derslerinde CBS’den faydalanabilmek için yazılımlı bilgisayarlar temin</p>

edilmelidir (Ünal, 2012).

Eğitim fakülteleri yeni teknolojiler bakımından zenginleştirilmelidir (Çetin ve Çalışkan, 2012).

Okullarda tam kapasiteli bilgi teknolojileri laboratuvarları oluşturulmalıdır (Şimşek, 2011).

Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde ilgisini canlı tutabilmek için bilgisayar destekli öğrenme ortamları tasarlanmalıdır (Çener, 2011).

Sınıfta internete erişme imkânları geliştirilmelidir (Gülşen, 2011).

MEB okullardaki internet hızını ve bağlantı sorunlarını acilen çözüme kavuşturmalıdır (Yaylak, 2010).

Teknik altyapı yetersizliği giderilerek, tüm yerleşim yerlerinde internet kullanım fırsatı yaygınlaştırılmalıdır (Akdağ ve Çoklar 2009).

Öğretmen Eğitimi

Öğretmenlere EBA hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir (Yeşilyurt, 2019).

Öğretmen adaylarına yükseköğretim sürecinde seçmeli veya zorunlu dijital okuryazarlık eğitimi verilmelidir (Yaman, 2019).

Derslerde eğitim teknolojilerini yeterli düzeyde kullanamayan öğretmenler tespit edilerek bu öğretmenlere yönelik gerekli eğitimlerin verilmelidir (İnanoğlu, 2019).

Öğretmen ve öğretmen adaylarına teknopedagojik içerik bilgisine yönelik eğitim verilmelidir (Kaya, 2019).

Sosyal bilgiler derslerinde sosyal ağlardan yararlanma ve uygulama alanlarına yönelik öğretmenlere eğitimler verilmelidir (Koçoğlu, 2019).

Öğretmenlere CBS kullanımına yönelik hizmet içi eğitimler verilmelidir (Sönmez ve Akbaş, 2019).

Öğretmenlere seminerler ile nitelikli animasyon geliştirme eğitimi verilebilir (Akaydın ve Kaya, 2018).

MEB bünyesindeki birimler tarafından, okul idarecileri ve her bir öğretmen için bilgisayar destekli eğitim kullanımı için zorunlu hizmet içi eğitimler düzenlenmelidir (Yapıcıoğlu, 2018).

Öğretmenlere teknoloji kullanımına yönelik programlar hazırlanmalıdır (Kartal, 2018).

Eğitsel dijital oyunlar ile alakalı olarak her bransa ayrı ayrı farklı hizmet içi eğitim verilmelidir (İşçi, 2018).

Dijital öykülerin sınıf içi ve dışı etkinliklerde nasıl kullanılacağına ilişkin öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmeli, öğretmen adaylarına da lisans eğitimleri sırasında bilgi verilmelidir (Ünlü, 2018).

Eğitim fakültelerinde öğrenim gören sosyal bilgiler eğitimi öğrencilerine medya okuryazarlığı dersi verilmelidir (Özel, 2018).

Etkileşimli tahtalar hakkında alana özgü hizmet içi eğitim verilmelidir (Kızılkaya, 2018).

Öğretmen adaylarına lisans eğitimi sürecinde web 2.0 teknolojilerini öğretilmelidir (Arpa, 2018).

Öğretmen adaylarına Blokzincir teknolojisine ilişkin uygulamalı eğitimler verilmelidir (Aygün ve İlhan 2018).

FATİH projesine ilişkin olarak öğretmenlerin pratik ve teorik bilgileri güncel tutularak gereken destek sağlanmalıdır (Bircan, 2018).

Meslekte görev yapan öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının bilgisayar programları üzerine olan bilgi ve beceri düzeyleri geliştirilmelidir (Alkar, 2017).

Öğretmen yetiştiren kurumlarda teknoloji eğitimine daha fazla önem verilmelidir (Gündoğan, 2017).

Öğretmenlere zorunlu hizmet içi eğitim verilmesi gerekmektedir. Henüz görev yapmayan aday öğretmenlere ise lisans düzeyinde bu ders alanda yetkin öğretim elemanları tarafından verilmelidir (Yıldırım, 2017).

Öğretmenler EBA platformunu kullanmaya teşvik edilmelidir (Çakmak ve Taşkıran, 2017).

Öğretmenlere; bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlık kursları açılabilir ve öğretim süreciyle nasıl bütünleştirileceğini anlatan seminerler düzenlenebilir (Aydın, 2016).

Sosyal bilgiler öğretmenlerine e-okuma süreci ile ilgili seminerler düzenlenmelidir (Ulusoy, 2016).

Sosyal bilgiler dersinde çoklu öğrenme ortamı oluşturan bilgisayara dayalı araçların kullanımı hakkında seminerler düzenlenmelidir (Taş ve Filiz, 2016).

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerde bilgisayar destekli öğretim materyallerini kullanabilmeleri açısından bilgisayar destekli ders yazılımı geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim kursları düzenlenebilir (Toros, 2015).

Lisans eğitimi sürecinde sosyal bilgiler programlarında medya okuryazarlık eğitimi verilmeli, öğretmen adaylarına çeşitli proje görevleri ile sorumluluk verilmelidir (Çepni, Palaz ve Ablak, 2015).

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından internet ve bilgisayar kullanımı hakkında hizmet içi eğitim kursları düzenlenebilir (Çırak, 2015).

Öğretmen adaylarına öğretim teknolojileri dersi uygulamaya dönük olarak verilmelidir (Yılmaz ve Ayaydın, 2015).

Öğretmenler derslerde akıllı telefonlardan eğitim amaçlı olarak faydalanmalıdır. Öğretmenler hizmet içi eğitim ile EBA ve Vitamin gibi siteleri kullanmaya teşvik edilmelidir (Güleli, 2015).

Öğretmenler teknolojik gelişmelerden haberdar edilmelidir (Taşkın, 2014).

Lisans eğitiminde bilgisayar derslerinin süresi artırılmalıdır (Akgün ve Akgün, 2014).

Öğretim teknolojileriyle ilgili olarak öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim kursları gelişmelere uyarlanmış şekilde zaman zaman tekrarlanabilir (Özel, 2013).

Eğitim fakültelerinde bilgisayar destekli eğitime yönelik uygulamalı dersler yürütülmelidir (Bal ve Karademir, 2013).

Millî Eğitim Bakanlığı, hizmet içi eğitim programlarında öğretmenlerle Temel Bilgisayar Eğitimi'nin yanında Bilgisayar Destekli Eğitim ile ilgili eğitimler vermeli ve eğitim teknolojisinin yeni gelişmelerinden öğretmenlerini haberdar etmelidir (Keser, 2012).

Akıllı tahta hakkında öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmelidir (Bulut ve Koçoğlu, 2012).

Öğretmenlere sanal müze ile ilgili eğitim verilmelidir (Yıldırım ve Tahiroğlu, 2012).

Hizmet içi eğitimler veya seminerlerle öğretmenlere CBS eğitimi verilebilir (Ünal ve Sarı, 2012).

Hizmet içi kurslar yardımıyla öğretmenlere bilgi teknolojilerinden verimli bir şekilde yararlanabilmeleri kavrattılmalıdır (Şimşek, 2011).

Teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimi konusunda öğretmenlere hizmet içi eğitimi olanakları sunulmalıdır (Yiğit, 2011).

Sosyal bilgiler öğretmenleri eğitim-öğretim sürecinde teknoloji ve internet kullanımı konusunda verilecek seminerler ile bilgilendirilmelidir (Kaya, 2010).

Öğretmenlere ve öğretmen adaylarına medya okuryazarlığı eğitimi verilmeli ve bu konuda yeni ders kitapları hazırlanmalıdır (Altun, 2010).

Sosyal bilgiler öğretmenleri ve öğretmen adayları eğitimde filmlerin kullanılmasına yönelik bilgilendirilmelidir (Efe, 2010).

Coğrafi Bilgi Sistemlerine yönelik hizmet içi kurslar düzenlemeli ve ülke genelinde ki Kurslara belli aralıklarla coğrafya ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin katılımı sağlanmalıdır (Şimşek, 2008).

Öğretmenlerin bilgisayar destekli öğretimi sınıfta etkin olarak kullanabilmeleri için hizmet içi eğitim kurslarına katılmaya özen göstermelidirler (Tankut, 2008).

Millî Eğitim Bakanlığı hizmet içi eğitim programlarında öğretmenleri bilgisayar konusunda eğitmeli, yeni gelişmelerden haberdar etmelidir (Kuş, 2006).

Öğretmenlere Bilgi İletişim Teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitimler verilmelidir (Taşkın, 2004).

Öğretmenler bilişim teknolojilerindeki son gelişmeler hakkında bilgilendirilmelidir (Altınışık ve Orhan, 2002).

Ders İşleme Süreci Sosyal bilgiler derslerinde sosyal ağlardan yararlanarak sanal öğrenme ortamları oluşturulup öğrenciler arasında iş birliğine dayalı öğrenme etkinlikleri düzenlenmelidir (Koçoğlu, 2019). Öğretmenler sosyal bilgilerde kullanmak üzere CBS yazılımında materyaller oluşturmalıdır (Sönmez ve Akbaş 2019). Derslerde dijital ve çalışma yapıları ile desteklenmiş kavram karikatürleri kullanılabilir (Demirci, 2019). Sosyal bilgiler ders kitaplarındaki dijital okuryazarlık becerisine yönelik etkinlikler artırılmalıdır (Pala, 2019). Öğrencilerin akademik başarısının artırılmasında bilgisayar destekli eğitsel oyunlardan derslerde daha çok yararlanılabilir (Koka, 2018). Eğitsel bilgisayar oyunları ders süreci içerisinde kullanılmalıdır (Doğan, 2017). Sosyal bilgiler öğretmenliği programında ve ortaokul sosyal bilgiler derslerinde dijital vatandaşlığa daha fazla yer verilmelidir (Aslan, 2016). Sosyal bilgiler öğretmenleri derslerinde bilgisayar destekli etkinlikleri kullanmalıdır (Toros, 2015). Öğretmenler web tabanlı akran ve öz değerlendirme yöntemini derste kullanabilir (Çırak, 2015). Ortaokul ders kitaplarında internet haberleri daha fazla yer bulmalıdır (Çelikkaya ve Yakar, 2015). Öğretmenler bilgisayar destekli öğretim materyallerini ve ders yazılımlarını takip etmeli, gerektiğinde kendi materyallerini hazırlamalıdır (Toros ve Yeşiltaş, 2015). Sosyal bilgiler derslerinde filmler, çoklu ortam, hipermedya gibi araçlar kullanılmalıdır (Çakmak ve Taşkiran, 2014). Tüm derslerde bilgisayarlar daha etkin olarak kullanılmalıdır (Akgün ve Akgün, 2014). Öğretmenlere basılı haritalar yerine dijital haritaları tercih etmeleri önerilmektedir (İnel, 2014). CBS ilköğretim programında yer almalıdır (Ertürk ve İskender, 2013). Tüm öğretim kademelerinde CBS tabanlı ders kitapları tasarlanmalıdır (Ünal ve Sarı, 2012). Sosyal bilgiler derslerinde sanal müze gezileri kullanılmalıdır (Yıldırım ve Tahiroğlu, 2012). Öğretim programı ve kazanımlar göz önünde bulundurularak filmler derslerde kullanılabilir (Kaya ve Çengelci, 2011). Sosyal bilgiler derslerinde öğrencinin dikkatini çekebilecek internet tabanlı öğrenme araçları tasarlanmalı ve kullanılmalıdır (Türker ve Yaylak, 2011).

Materyal ve İçerik Geliştirme Derslerde kullanılacak eğitim yazılımlarının çeşitlendirilmelidir (Kaya, 2019). EBA'nın içerikleri öğrenci, öğretmen ve alan uzmanlarının görüşleri alınarak hem niteliksel hem de niceliksel olarak geliştirilebilir (İnanoğlu, 2019). EBA'daki içeriklerin artırılması ve videolar ses ve görüntü açısından iyileştirilmelidir (Yeşilyurt, 2019). Dijital vatandaşlık konuları sosyal bilgiler ders programlarında içerik ve uygulama yönünden zenginleştirilmelidir (Kilci, 2019). MEB tarafından sosyal bilgiler dersinde teknoloji kullanımına yönelik kitaplar hazırlanmalı ve sürekli güncellenmelidir (Yaman, 2019). Sosyal bilgiler dersinde kullanılmak üzere daha fazla eğitsel oyun geliştirilmelidir (Koka, 2018). Öğrenme ortamları teknolojik materyallerle desteklenmeli, uygulamalar ve yazılımlar geliştirilmelidir (Malkoç, 2018). Sosyal bilgiler dersi için teknoloji ile desteklenen materyaller geliştirilmelidir (Kartal, 2018). Bilişim teknolojileri alanında uzman kişilerce öğrencilerin gelişim seviyeleri dikkate alınarak zengin materyaller geliştirilebilir. Akıllı tahtaların işlevselliğini tam olarak

yerine getirebilmek için yine bilişim uzmanları tarafından birden fazla uygulamayı çalıştırabilecek yazılım geliştirme yoluna gidilebilir (Karaca, 2018).
MEB tarafından hazırlanabilecek teknoloji tabanlı altyapı ile öğrencilerin dijital tarih şeritleri hazırlamaları sağlanabilir (Üzen, 2017).
EBA platformunda eğlenceli içerikler geliştirilmelidir (Kartal, 2017).
Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmalarını teşvik etmek amacı ile MEB tarafından öğretmenler için ortak materyal havuzu oluşturulabilir (Aydın, 2016).
Eski öğretim materyalleri terk edilmeli ve güncel araç gereçler kullanılmalıdır (Aslan ve Görgeç, 2015).
Sosyal bilgiler eğitiminde bilgisayar yazılımlarının sayı ve niteliğini arttırmak için MEB bünyesinde ve özel kuruluşlarca yeni öğretim programının içeriğine uygun, tüm öğrenme alanlarını kapsayacak yazılımlar geliştirilmelidir (Yeşiltaş, 2010).

Yeni Araştırmalar

Gelecek çalışmalarda öğretmenler, ebeveynler, uzman görüşleri, ders kitapları ve öğretim programı açısından dijital vatandaşlık konuları ele alınabilir. Bu çalışmada sadece nitel veriler kullanılmıştır. Gelecek araştırmalarda nicel verilerle desteklenerek bir çalışma yapılabilir (Kilci, 2019).
Sosyal bilgiler dersinde web pedagojik içerik bilgisine yönelik deneysel araştırmalar yürütülebilir. Konunun daha derinlemesine incelenmesi için görüşme ve gözlemler yoluyla veriler toplanarak öğretmenlerin WPİB ile ilgili durumları daha geniş bir bakış açısıyla ortaya konulabilir (Kurtuluş, 2019).
Bu tür uygulamaların farklı bölgelerde, farklı özelliklere sahip guruplarla, farklı sınıf seviyelerinde ve diğer dersler için de geliştirilerek etkililiği değerlendirilmelidir (Ünlü, 2018).
Medya okuryazarlık eğitimine yönelik deneysel araştırmalar yapılabilir. Araştırmalar ile medya okuryazarlık dersinin içeriği ve kullanılacak yöntemi tespit edilebilir (Güney, 2018).
Sosyal medyanın öğrencilerde bıraktığı olumsuz izlenim araştırılmalıdır (Egüz ve Kesten, 2018).
Etkinlik temelli araştırma sayısının oldukça sınırlı olması nedeniyle araştırmacılar, uygulamaya dönük buna benzer araştırmaların sayısını artırabilir (Dolanbay, 2018).
Sosyal bilgiler öğretmenlerine alana özgü etkileşimli (akıllı) tahta eğitimi verilerek eğitim öncesi ve eğitim sonrası durumlar araştırılabilir (Kızılkaya, 2018).
Akıllı tahtanın sosyal bilgiler dersinde kullanımının öğrenci başarısına etkileri incelenebilir (Karaca, 2018).
Öğrencilerin EBA ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşleri incelenmelidir (Çakmak ve Taşkiran, 2017).
Farklı branşlardaki öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ve e-içerik geliştirme becerilerini belirlemeye yönelik incelemeler yapılabilir. Buna benzer bir çalışma öğretmenler üzerinde de yapılabilir (Polat, 2016).
Öğrencilerin problemleri internet kullanım türleri, ziyaret edilen siteler ve nedenleri araştırılmalıdır (Buzkiran, 2016).
Medya okuryazarlığında e okuma konularının artı ve eksi yönleri ile uygulanma süreci araştırılmalıdır (Ulusoy, 2016).
Sosyal bilgiler müfredatında bulunan diğer sosyal bilimlere ilişkin kavramlarla ilgili çalışmalar yapılabilir (Toros, 2015).
Yapılacak olan diğer çalışmalarda sosyal bilgiler dersinin farklı eğitim kademelerinde karma yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli etkinliklerle hoşgörü değerinin öğretimi sonucu öğrencilerin tutumlarındaki gelişim düzeyi incelenerek hangi kademede daha etkili olduğu tespit edilebilir (Kaptan, 2015).
Eğitim fakültelerindeki lisans öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeyleri farklı değişkenler açısından incelenmelidir. Ayrıca konuya yönelik nitel araştırmalar yürütülebilir (Çepni, Palaz ve Ablak, 2015).

Sosyal bilgiler eğitiminde web 2.0 araçlarının nasıl kullanılacağı araştırılmalıdır (Güleli, 2015). Öğrencilerin gelişim seviyesi dikkate alınarak internet tabanlı öğretim materyalleri tasarlanmalı ve yaygınlaştırılmalıdır (Türker ve Yaylak, 2011).

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda araştırmacılar tarafından ortaya konan öneriler; altyapı geliştirme, öğretmen eğitimi, ders işleme süreci, materyal ve içerik geliştirme ve yeni araştırmalar olarak kategorize edilmiştir.

Altyapı geliştirme kategorisinde araştırmacılar, okulların güncel teknolojik cihazlarla donatılması gerektiğini ortaya koymuşlardır. Birçok çalışmada okullarda teknolojik materyallerin kullanılabilmesi için erişim problemleri, internet bağlantı hızı gibi sorunların giderilmesini önerilmiştir. Araştırmacılar, donanımların güncel yeterliliği karşılamadığını modern teknolojik araç gereçlerin temin edilmesi gerektiği vurgulamıştır. Eğitim-öğretimin kalitesinin artması için teknolojik yatırımlar yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Okullarda yaşanan teknolojik sorunların giderilmesi için teknik destek ekibi kurulması önerilmiştir. Yeterli donanımın bulunmadığı bölgelerde MEB'e bağlı bir teknoloji merkezi kurulabileceği öne sürülmüştür. Ayrıca EBA'nın kullanımı sırasında ortaya çıkan teknik sorunların çözüme kavuşturulması tavsiye edilmiştir. Son olarak araştırmacılar eğitim fakültelerindeki teknolojik donanım eksiklerinin giderilmesini ve akademisyenlere yardımcı olacak eğitim teknolojileri merkezlerinin kurulmasını önermişlerdir.

Öğretmen eğitimi kategorisinde araştırmacılar; CBS, EBA, akıllı tahta, dijital animasyonlar, bilgisayar destekli eğitim, akıllı telefon gibi alanlarda öğretmen ve öğretmen adaylarına bakanlık ve üniversite bünyesinde eğitimler verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Araştırmalarda öğretmenlerin teknoloji kullanımı konusunda birçok eksikliğin olduğu ve bu eksikliklerin seminerler ve hizmet içi eğitimler ile iyileştirilebileceği ifade edilmiştir. Hizmet içi eğitimler ve seminerlerin yanısıra kurum içi etkinlikler ve atölye çalışmalarının da gerekliliği dile getirilmiştir. Teknolojik araçların iyi bir şekilde eğitim-öğretim ortamında kullanılması için okul idarecilerinin de hizmet içi eğitim kurslarına katılması gerektiği öne sürülmüştür. Ayrıca öğretmenlik mesleğine başlamadan önce öğretmen adaylarına dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı gibi derslerinin seçmeli veya zorunlu ders olarak okutulması gerekliliği belirtilmiştir.

Ders işleme süreci kategorisinde araştırmacılar, sosyal ağlar, dijital kavram karikatürleri, bilgisayar destekli eğitsel oyunlar, web tabanlı akran ve öz değerlendirme, dijital haritalar, sanal müzeler ve filmlerden faydalanılmasını önermiştir. Materyal ve içerik geliştirme kategorisinde ise eğitim ortamlarına yönelik yazılımlar, uygulamalar geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca araştırmacılar EBA'daki içeriklerin zenginleştirilmesini ve eğlenceli hale getirilmesini önermiştir. Çalışmalarda öğrencilerin gelişim seviyeleri dikkate alınarak tüm öğrenme alanlarını kapsayacak bilişim teknolojileri alanında uzman kişilerce nitelikli içerikler üretilmesi önerilmiştir.

Son olarak yeni araştırmalar kategorisinde, eğitim ortamında teknoloji kullanımına yönelik literatüre yenilik getirecek farklı problemler, desenler ve çalışma grupları ile araştırmalar yürütülmesi gerektiği dile getirilmiştir. Yeni çalışmaların çoğunlukla içerik geliştirmeye ve uygulamaya yönelik olması tavsiye edilmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunun araştırıldığı akademik çalışmaların incelendiği bu çalışmada amaç; çalışmaları bütüncül olarak inceleyerek alanyazındaki eksikliğin belirlenmesi ve güncel eğilimlerin ortaya konmasıdır. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik olarak yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımına bakıldığında çalışmaların 1999-2019 yılları arasında gerçekleştirildiği görülmüştür. En fazla çalışmanın ise 2018 yılında yapıldığı görülmüştür. Sonuçlara bakıldığında 47 makale, 58 yüksek lisans tezi, 17 doktora tezi, 1 bildiri ve 13 adet bildiriden makaleye dönüştürülen çalışma tespit edilmiştir. Yapılan çalışmaların sıklığı yıllara göre günümüze

yaklaşıldıkça artış göstermektedir. Dolayısıyla sosyal bilgilerin doğasından kaynaklanan “hayatın içinden olma” ve “yenilikçi-ilerlemeci olma” temalarının alanyazında karşılık bulduğu rahatlıkla görülebilir. Çünkü teknolojinin pek çok boyutta sosyal bilgiler eğitimi bağlamında ele alındığı, incelenen çalışmalarda açıkça görülmektedir. Çalışmalardaki eğilimleri ortaya koymak ve yeni çalışmalar için kimi öngörüler oluşturmak açısından bu araştırmanın sağlayacağı katkının önemli olduğu tahmin edilmektedir.

Ulaşılan 47 makalenin 39 farklı dergide yayımlandığı ve makale yazarlarının önemli bir kısmının MEB’e bağlı okullarda çalışan öğretmenler olduğu görülmüştür. Bu durum öğretmenlerin çalışmalarını yapıldığı gruplara ulaşmada diğer araştırmacılara göre daha avantajlı olmasından ve ulaşabilecekleri araştırma evreni ve örneklem sayısının fazla olmasından kaynaklanmış olabilir. Bu bulgu “araştırmacı öğretmen” olgusunun teknoloji bağlamında araştırmalarda ön plana çıkmasının önemini göstermektedir. Öğretmenlerin araştırmacı yönünün desteklenebilmesi adına eğitimde teknoloji entegrasyonu başlığının önemi de ayrıca fark edilmektedir. Yılmaz ve Ayaydın’ın (2015) çalışmasının bulguları sosyal bilgiler öğretmenlerinin önemli bir kısmının teknoloji kullanma konusunda kendilerini yeterli olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu bulgu teknolojiyi aktif olarak kullanan sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu becerilerini araştırmalar bağlamında değerlendirebildiğini göstermektedir. Bu araştırmanın diğer bir bulgusu ise makalelerin genel olarak iki yazarlı olduğudur. Bu durum araştırmacıların işbirlikli çalışma ortamının yarattığı fırsatlardan daha fazla yararlanma eğiliminde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Ulaşılan 75 tezin toplam 39 farklı üniversitede hazırlandığı ve en fazla Gazi Üniversitesi ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi’nde gerçekleştirildiği görülmüştür. En fazla tezin Gazi Üniversitesi’nde ortaya konmuş olması bu üniversitenin bir araştırma üniversitesi olması ve pek çok programda lisansüstü eğitim olanaklarına sahip olmasından kaynaklanıyor olabilir. Yükseköğretim Kurumu’nun (YÖK) web sayfasındaki üniversite izleme ve değerlendirme raporlarında da Gazi Üniversitesinin mezun doktora öğrenci sayısı ile diğer pek çok üniversiteden ayrıldığı görülmektedir (<https://www.yok.gov.tr/>). Tezlerin büyük çoğunluğunun ise yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. Tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olması lisansüstü eğitimin doğasından kaynaklanıyor olabilir. Yüksek lisans kademesi akademik kariyer düşünsün ya da düşünmesin pek çok kişi tarafından tercih edilebilirken, doktora düzeyinde bu durum aynı oranlarda gerçekleşmiyor olabilir. Bu noktada sosyal bilgiler eğitimi alanındaki doktora programlarının sayısı, işleyişi vb. konular da araştırmaya değer yan başlıklar olarak karşımıza çıkmaktadır. Tezlerin yöntem ve desenleri incelendiğinde en fazla nicel yöntem ve desen olarak ise yarı deneysel, tarama ve durum çalışmalarının ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmüştür. Bu durum teknolojinin eğitim ortamı üzerindeki etkisinin deneysel çalışmalarla belirlenmesi yönündeki araştırmalardaki “genelleme yapabilme” potansiyelinin fazla olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmalarda tercih edilen yöntemler bağlamında değerlendirildiğinde bu araştırmanın sonuçları alanyazındaki çalışmalarla örtüşüyor görünmektedir. Selçuk, Palancı, Kandemir ve Dündar (2014), çalışmasında, alanyazında nicel araştırmaların fazla olmasının kolay ve hızlı bir şekilde verileri toplama ve yorumlayabilme durumları ile açıklanabileceğini ifade etmektedir. Araştırma desenlerinde görülen çeşitliliğin özellikle 2000’li yıllara doğru fazla olması, söz konusu yıllarda dünya çapında yaşanan araştırma eğilimlerindeki değişim ve dönüşüm hareketleriyle de paralellik göstermektedir (Punch, 2005). İncelenen araştırmalarda veri toplama aracı olarak en fazla ölçek, başarı testi ve görüşme formu kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca araştırmalarda gerçekleştirilen analizlerin en fazla t testi, betimsel analiz ve ANOVA testi, en az ise Eta Kare ve Friedman olduğu görülmüştür. Söz konusu sonuçlar da alanyazındaki farklı araştırmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir (Turan vd., 2014; Göktaş vd., 2012; Balcı ve Apaydın, 2009; Şimşek vd., 2008).

İncelenen araştırmalarda en fazla ortaokul düzeyindeki öğrencilerle çalışma gerçekleştirildiği görülmüştür. Bunun sosyal bilgilerin ilkökul 4. sınıfta ve esas olarak ortaokul kademesinde verilen bir ders olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca 10 çalışmada birden fazla çalışma grubu kullanılmış, 126 çalışmada ise tek çalışma grubu kullanıldığı görülmüştür. Birden fazla çalışma grubunun tercih edilmesinin sebebi araştırmaların sonuçlarının genellenebilir olma düzeyini arttırmak

amaçlı olabilir. Çalışmalar kapsamında 86 farklı çalışma grubu büyüklüğünün kullanıldığı, 9 çalışmada ise çalışma grubu büyüklüğünün belirtilmediği görülmüştür. Ayrıca çalışma grubu büyüklüğünün de 8 ile 1007 arasında değiştiği belirlenmiştir. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik çalışmalarda araştırmacılar tarafından bulgulara bağlı olarak ortaya konan öneriler; “altyapı geliştirme”, “öğretmen eğitimi”, “ders işleme süreci”, “materyal ve içerik geliştirme” ve “yeni araştırmalar” şeklinde sıralanmıştır. İncelenen çalışmalar sonucunda tespit edilen önerilere bakıldığında araştırma sonucunu destekleyen bir çalışma olan Aslan ve Görgeç’e (2015) göre, öğretim teknolojileri ve materyallerine yönelik öğretmenlerin bilgi ve ilgilerini arttırmak amacıyla alan bilgilerini yansıtacakları etkinlikler, kurum içinde yapılacak faaliyetler ve atölye çalışmaları gerçekleştirilmelidir. Gerçekleştirilen her bir çalışmanın öğretmene bilgi vermesi, onların becerilerini arttırması sağlanmalı ve öğretmenlerin bu tarz etkinliklere katılımları arttırılmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığınca; öğretmenlerin teknoloji araç ve gereçlerini etkin bir şekilde kullanmalarını teşvik etmek için tanıtımları yapılmalıdır. Okulların fiziksel alt yapıları ve donanımları arttırılarak, öğretmenlerin farklı araç-gereçlerini, öğretim materyallerini sınıf etkinliklerinde aktif kullanmalarına imkân tanınmalıdır. Bu olanakların olmadığı yerlerde milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince bu işin üstlenilerek öğretmen ve öğrencilerin kullanabilecekleri merkezi bir atölye veya laboratuvar düzenlenmelidir.

Öğretmenler sosyal bilgiler dersi kapsamında topluma “iyi vatandaşlar” yetiştirirken, sosyal bilgilerle teknolojiyi bir arada tutarak öğrenme ortamını zenginleştirmelidir. Böylelikle öğrencilere sosyal bilgiler dersine ilişkin bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılmasında daha başarılı olabilirler (Kaya, 2008). Sosyal bilgiler dersinin hedef kazanımlarına ve içeriğine baktığımızda pek çok öğretim yöntem, teknikle araç ve gereçler sürece katkı sağlamaktadır (Akgün, Akgün ve Şimşek, 2014). Sosyal bilgiler eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili öğretmenlerin hizmet içi eğitimleri arttırılarak eğitim teknolojisiyle ilgili çalışmalar uygulamalı olarak yapılmalıdır (Bal ve Karademir, 2013). Çünkü Kaya (2008) inde belirttiği gibi sosyal bilgiler derslerinde, teknolojik olanakları kullanmada; devlet imkanları, öğretmenlerin istekli ve yeterli oluşları ve öğrencilerin motivasyonlarının etkili olmaktadır.

Analiz edilen çalışmaların önerilerine göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde teknoloji entegrasyonunu üst seviyede sağlamanın öğretimsel açıdan faydaları olacaktır. Okullarda teknolojik araçların kullanım olanakları arttırılarak bu araç ve gereçlerin öğretmenler ve öğrenciler tarafından derslerde verimli ve aktif olarak kullanmaları sağlanmalıdır. Sonuç olarak sosyal bilgilerin geniş içeriğinin ve beceri öğretimi boyutunun teknoloji entegrasyonu ile gerçekleştirilebileceği daha iyi bir biçimde fark edilecektir. Ayrıca sosyal bilgiler eğitimi ve teknoloji arasındaki mevcut ilişki, yapılandırmacı felsefe, teori ve pedagojinin doğası çerçevesinde ele alındığı kadar yeni araştırmalardan doğacak farklı araştırma soruları çerçevesinde de ele alınabilecektir.

Bu çalışmanın bulguları dikkate alınarak aşağıdaki öneriler paylaşılmaktadır;

Öğrenci ve öğretmenlerin teknoloji kullanımında en fazla belirleyici olan etmen teknolojik yeterliklerdir. Bu konuda öğretmen ve öğrencilerin yeterlik kazanabilmeleri için ücretsiz olarak program, araç ve gereçlerin sunulması gerekmektedir.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonuna ilişkin araştırmaların, öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini alma ve akademik başarıyı arttırma eğiliminden kurtarılıp, özellikle beceri eğitimi boyutuna yöneltilmesi önerilmektedir.

Yöntemsel bağlamda ise bu konuda meta-analiz ya da meta-sentez çalışmaları gerçekleştirilebilir.

KAYNAKLAR

Afşin, F. (2015). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler öğretim programında yer alan konuların öğretiminde bilgi-iletişim teknolojilerinin kullanılmasının öğrenci başarısına etkisinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Elâzığ ili örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.

- Akaydın, B. B., Kaya, S. (2018). Sosyal bilgiler dersinde animasyon içeren ve içermeyen 5E modelinin öğrencilerin başarı ve tutumuna etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 171-179.
- Akbaş, Y., Toros, S. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde interaktif kavram karikatürleri ve kavram haritaları kullanımının akademik başarıya etkisi. *Turkish Studies*, 11(9), 53-68.
- Akcan, C. (2019). *Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmen adaylarının coğrafya öğretimine yönelik teknolojik pedagojik ve alan bilgisi yeterlilikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Akdağ, H., Çoklar, A. N. (2009). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi proje ve performans görevlerini hazırlarken yararlandıkları kaynaklar, internetin yeri ve karşılaştıkları güçlükler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2), 1-16.
- Akgün, İ. H., Akgün, M., Şimşek, N. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde bilgisayar kullanmaya ilişkin öz yeterlilik algılarının incelenmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(2), 711-722.
- Aksin, A. (2014). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) yeterlilikleri: Amasya ili örneği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Aksoy, A. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin e-çerik geliştirme becerileri ile Fatih projesi teknolojilerine (Etkileşimli tahta) yönelik öz-yeterlilik inançları ve bilgisayar kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Aktürk, V. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde animasyon ve dijital harita kullanımının öğrencilerin mekân algılama becerilerine yönelik etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Aladağ, E. (2014). Sosyal bilgiler dersinde coğrafi bilgi sistemleri kullanımının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(4), 1521-1539.
- Aladağ, E., Akkaya, D., Şensöz, G. (2014). Sosyal bilgiler dersinde sanal müze kullanımının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 199-217.
- Aladağ, S., ve Yılmaz, E. (2014). Kavramsal değişim metinlerinin öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki kavram yanlışlarını gidermeye etkisi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 163-176.
- Alkar, E. (2017). *Ortaokul 6.sınıf sosyal bilgiler programı ülkemiz ve dünya ünitesinin bilgisayar destekli materyallerle öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Altınışık, S., Orhan, F. (2002). Sosyal bilgiler dersinde çoklu ortamın öğrencilerin akademik başarıları ve derse karşı tutumları üzerindeki etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 41-49.
- Altun, A. (2010). *Medya okuryazarlığının sosyal bilgiler programlarıyla ilişkilendirilmesi ve öğretimi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Arpa, M. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 teknolojilerinin eğitim amaçlı kullanımına ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 1-9.
- Arslan, B., Görgeç, İ. (2015). Ortaokul ve lise branş öğretmenlerinin öğretim teknoloji ve materyallerine farkındalık düzeyleri, *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(11), 173-186.
- Arslan, O. (2006). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Aslan, S. (2016). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi (Fırat, Dicle, Siirt, Adıyaman Üniversiteleri örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Aydın, M., B. (2016). *Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sosyal bilgiler eğitiminde kullanılması hakkında öğretmen görüşleri (Antalya ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Aygün, M., İlhan, G. O. (2018). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının blokzinciri üzerine görüşleri. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 908-932.
- Ayvaz, M. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının 6. sınıf yeryüzünde yaşam ünitesine ilişkin teknolojik pedagojik alan bilgisiyle ilgili düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Bağrıyanık, K. E. (2015). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgilerine*

- yönelik öz-yeterlik inanışları, tutumları ve algıları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Baildon, M., & Damico, J. S. (2011). *Social studies as new literacy in a global society: Relational Cosmopolitanism in The Classroom*. New York: Routledge.
- Bakar, A., Tüzün, H., Çağıltay, K. (2008). Öğrencilerin eğitsel bilgisayar oyunu kullanımına ilişkin görüşleri: Sosyal bilgiler dersi örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 27-37.
- Bal, M. S. ve Karademir, N. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (tpab) konusunda öz-değerlendirme seviyelerinin belirlenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 15-32.
- Balcı, A., Apaydın, Ç. (2009). Türkiye’de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 15(59), 325-343.
- Barış, K. (2008). Sosyal bilgiler dersinde teknoloji kullanımı. Gazi Üniversitesi *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 189-205.
- Batur, Z. ve Uygun, K. (2012). İki neslin bir kavram algısı: Teknoloji. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 74-88.
- Bilgen, S. (2014). *Sınıf öğretmeni adaylarının matematik öğretimine ilişkin teknolojik pedagojik alan bilgileri ile teknopedagojik eğitim yeterlikleri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Bircan, T. Ş. (2018). Sosyal bilgiler ve tarih öğretmenlerinin bakış açısından FATİH projesi. *Electronic Turkish Studies*, 13(21). 157-172.
- Bulut, İ., Koçoğlu, E. (2012). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına ilişkin görüşleri (Diyarbakır ili örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19), 242-258.
- Buzkırın, B. (2016). *8. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi başarı düzeylerinin problemlerini internet kullanımı ve bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (24. Baskı). Ankara: Pegem.
- Cambazoğlu Bilici, S. (2012). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi ve öz yeterlilikleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Coşkun, M., K. (2016). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Cücük, E. (2017). *Türkiye’de "eğitim tarihi" alanında yapılmış doktora tezlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Çakmak, Z., Taşkıran, C. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, *International Periodical For The Languages*, 9(5), 529-537.
- Çakmak, Z., Taşkıran, C. (2017). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin perspektifinden eğitim bilişim ağı (eba) platformu, *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(9), 284-295.
- Çayırıcı, Ç. (2007). İlköğretim 7. sınıfta web tabanlı portfolyo uygulaması: Fen bilgisi ve sosyal bilgiler örnekleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çelik, T. (2011). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çok kültürlü bakış açısı geliştirmelerinde medya okuryazarlığı dersinin rolüne ilişkin bir çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Çelikkaya, Ş. (2010). *Sosyal bilgiler dersi bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanının aktif öğrenme yöntemleri ile işlenmesinin öğrencinin akademik başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelikkaya, T., ve Yakar, H. (2015). Sosyal bilgiler programında gazete, dergi ve internet haberlerinin kullanılması. *Electronic Turkish Studies*, 10(3), 251-270.
- Çener, E. (2011). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının öğrencilerin erişimi ve tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Çetin, O., Çalışkan, E., Menzi, N. (2012). The relationship between technological competencies and attitudes of pre-service teachers towards technology. *Elementary Education Online İlköğretim Online*, 11(2), 273-291.

- Çepni, O., Palaz, T., & Ablak, S. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya ve televizyon okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 431-446.
- Çırak, A. (2015). *Web tabanlı akran ve öz değerlendirme'nin 7. sınıf sosyal bilgiler dersi iletişim ve insan ilişkileri konusunda öğrencilerin başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Çiftçi, T., Dikmenli, Y. (2018). Coğrafya ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi özdeğerlendirme düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (28), 1-30.
- Çinelioğlu, G. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Çoban, A., İleri, T. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim teknolojileri ve materyalleri kullanma düzeyleri ve kullanamama sebepleri, *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 194-213.
- Demir, A. (2016). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımına yönelik özyeterlik inançları ile internet kullanımına ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun.
- Demir, S., Böyük, U., & Koç, A. (2011). Fen ve teknoloji dersi öğretmenlerinin laboratuvar şartları ve kullanımına ilişkin görüşleri ile teknolojik yenilikleri izleme eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 66-79.
- Demir, M. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde eğitim yazılımı kullanılmasının öğrenci akademik başarısına etkisi: Morpa kampüs örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Demirci, S. (2019). *Dijital ve çalışma yapıları ile desteklenmiş kavram karikatürlerinin sosyal bilgiler dersi coğrafya konularının öğretiminde kavramsal anlamaya etkisinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Dereli, İ. (2017). *Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknopedagojik alan bilgisi ve teknolojiye yönelik inançlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kastamonu.
- Doğan, E. (2017). *Sosyal Bilgiler dersinde deprem konusunun dijital oyunlarla öğretiminin akademik başarıya etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Doğan, H. ve Tok, T. N. (2018). Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yayınlanan makalelerin incelenmesi: Eğitim ve bilim dergisi örneği. *Curr Res Educ*, 4(2), 94-109.
- Dolanbay, H. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yönelik medya okuryazarlığı eğitimi modeli*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Efe, Ü. (2010). Sosyal bilgiler öğretiminde filmlerin kullanımı. *International Journal of Social Science Research*, 3(2), 53-68.
- Doolittle, P. E., & Hicks, D. (2003). Constructivism as a Theoretical Foundation for the Use of Technology in Social Studies, *Theory & Research in Social Education*, 31(1), 72-104, DOI: 10.1080/00933104.2003.10473216Egüz, Ş. ve Kesten, A. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin sosyal medya algılarının metafor yoluyla belirlenmesi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 7(3), 219-240. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.403147>
- Erbil, D. G., & Kocabaş, A. (2019). Sınıf öğretmenlerinin eğitimde teknoloji kullanımı, tersine çevrilmiş sınıf ve işbirlikli öğrenme hakkındaki görüşleri. *Ilkogretim Online*, 18(1), 31-51.
- Eyüpoğlu, H. (2017). Dijital çağda iletişim teknolojilerinin insan karakterinin değişimine etkisi. *Akademik Bakış Dergisi*, 63), 103-110.
- Fitchett, P, G. and Meuwissen, K, W. (2018). *Social studies in the new education policy era*. New York: Routledge.
- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. & Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye’de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 177-199.
- Güleli, R. (2015). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim materyallerini kullanımına ilişkin tutumları (Çanakkale ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans

- Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Gülşen, B., B. (2011). *Tarih ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretimde ve mesleki etkinliklerinde interneti kullanmaya yönelik görüş ve davranışları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Gündoğan, M. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji yeterlik düzeyleri (Bursa ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Gündoğdu Irmak, A. (2018). *1997-2017 yılları arasında kaynaştırma eğitimi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Güney, B. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal medya kullanımlarının medya okuryazarlık düzeyinde farklı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Hamarat, E. (2011). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine (BİT) yönelik tutumlarının incelenmesi (Balıkesir örnekleme)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Hayal, M. A. (2015). *İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin başarılarına derse yönelik tutumlarına ve kalıcılıklarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Hüçüptan, M. L. (2006). *Bilgisayar destekli öğretimin 6. sınıf sosyal bilgiler dersi öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- İlgaz, H. (2018). Bireysel farklılıklar kapsamında çevrimiçi öğrenme araştırmalarına ilişkin sistematik bir derleme. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 11(4), 1003-1018.
- İşlak, O. (2011). *Yapılandırmacı yaklaşım temelli, bilgisayar tabanlı sosyal bilgiler öğretim materyalinin etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- İnanoğlu, A. (2019). *Sosyal bilgiler öğretiminde eğitim bilişim ağını (Eba) kullanmak: Nasıl ve ne kapsamda?* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- İnci, M., Akpınar, Ü. ve Kandır, A. (2017). Dijital kültür ve eğitim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(2), 493-522.
- İneç, Z. F. (2012). *Sosyal bilgiler eğitiminde internet tabanlı CBS uygulaması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- İnel, Y. (2014). *Sosyal bilgiler öğretiminde kullanılan bilgisayar temelli materyallerin 6. sınıf öğrencilerinin dikkat ve motivasyon düzeylerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İşçi, T., G. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde dijital oyun geliştirme yazılımı kullanımı ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının buna ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Kaptan, S., Y. (2015). *İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde hoşgörü değerinin karma yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli etkinliklerle öğretimi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karaca, A (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin akıllı tahta kullanımına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Karadağ, N. (2018). Yükseköğretim konusunda yapılmış çalışmaların lisansüstü tezlere dayalı analizi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (29), 512-535.
- Karaduman, H. (2011). *6. sınıf sosyal bilgiler dersinde dijital vatandaşlığa dayalı etkinliklerin öğrencilerin dijital ortamdaki tutumlarına etkisi ve öğrenme öğretme sürecine yansımaları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karakuş, U., Oğuz, S. (2013). Sosyal bilgiler dersi coğrafya konularında google earth kullanımı ve öğretmen görüşleri. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 110-125.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık. Ankara
- Kartal, F. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik özellikleri ile eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Kartal, M. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı (EBA) hakkındaki görüşleri*.

- Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Kaya, A. (2010). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminde 6. ve 7. sınıflarda internet kullanımı (Kütahya-Simav örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü Gazi Üniversitesi.
- Kaya, B. (2008). Sosyal bilgilerde teknoloji kullanımı. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 189-205.
- Kaya, E. (2012). İlköğretim öğrencilerinin küresel konumlandırma becerileriyle medyadan yararlanma durumları ve sosyal bilgiler dersindeki başarıları arasındaki ilişki. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16(2), 135-156.
- Kaya, E., Çengelci, T. (2011). Öğretmen adaylarının sosyal bilgiler eğitiminde filmlerden yararlanılmasına ilişkin görüşleri, *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 116-135.
- Kaya, H., Aydın, F. (2011). Sosyal bilgiler dersindeki coğrafya konularının öğretiminde akıllı tahta uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşleri, *Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks*, 3(1), 179-189.
- Kaya, M. T. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik eğitim yeterlilikleri ve akıllı tahta öz-yeterliliklerinin incelenmesi: Afyonkarahisar örneği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Kaya, N. (2008). *Sosyal bilgiler öğretiminde interaktif (etkileşimli) bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Keser, M. Ş. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli eğitimin akademik başarıya etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Kızılkaya, M. F. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin etkileşimli (akıllı) tahta kullanım becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Kilci, Z. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin dijital vatandaşlığa yönelik görüşleri ve uygulamaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Koca, N., Daşdemir, İ. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde yeni bir teknoloji coğrafi bilgi sistemleri. *The Journal of Academic Social Science Studies* (50), 483-496.
- Koca, N., Daşdemir, İ. (2018). Sosyal bilgiler öğretiminde sanal tur uygulamaları. *Turkish Studies*, 13(27), 1007-1016.
- Koca, N., Gökdemir, A., Daşdemir, İ. (2017). Sosyal bilgiler 6. sınıf ülkemizin kaynakları ünitesindeki madenlerimiz konusunun öğretiminde CBS kullanmanın öğrencilerin akademik başarısına etkisi. *Turan: Stratejik Araştırmalar Merkezi*, 9(35), 396.
- Koçoğlu, E. (2019). Sosyal ağların sosyal bilgilerde kullanılmasına ilişkin öğretmen algıları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 261-273.
- Koçoğlu, E., Koca, V. (2018). Bilgisayar destekli oyunların sosyal bilgiler ders başarısına etkisi. *Tarih Okulu Dergisi*, (37), 277-294.
- Koca, V. (2018). *Sosyal bilgiler dersinde kullanılan bilgisayar destekli eğitsel oyunların öğrencilerin ders başarısına olan etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Kurtdişi, O. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin web pedagojik içerik bilgilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kurtulmuş, T. (2014). *Sosyal bilgiler eğitiminde medya okur-yazarlığı dersinin ortaokul öğrencilerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Kuş, Z. (2006). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersi Karadeniz bölgesi ve İç Anadolu bölgesi konularının bilgisayar destekli öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkisinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Malkoç, E. (2018). *Bilgisayar ve internet kullanımının sosyal bilgiler öğretiminde başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Menzi, N., Çalışkan, E., Çetin, O. (2012). Öğretmen adaylarının teknoloji yeterliliklerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Anadolu Journal of Educational Sciences*, 2(1), 1-18.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis* (2. bs.). Thousand Oaks, CA:

Sage Publications.

NCSS (National Council for the Social Studies), (1994) Expectations for excellence: Curriculum standards for social studies. Washington, D.C.: National Council for Social Studies.

Nelson, Murry. R. (1998). *Children and social studies creative teaching in elementary classroom*. U.S.A Orlando: Harcourt Brace and Company.

Oğuz, S. (2008). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile turizm konularının öğretimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Öner, G. (2017). Sosyal bilgiler ve tarih dersleri için alternatif bir kaynak: eba.gov.tr. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, (9), 227-257.

Özel, E. (2012). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim teknolojilerine yönelik tutum ve davranışları, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 31, 129-144.

Özel, A. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı algılarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

Özel, E. (2013). *Sosyal bilgiler dersi kapsamında yer alan tarih konularının öğretiminde teknoloji kullanımı*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

Özkale, A. ve Koç, M. (2014). Tablet bilgisayarlar ve eğitim ortamlarında kullanımı: bir alanyazın taraması. *SDU International Journal of Educational Studies*. 1(1), 24-35.

Öztürk, C., Keskin, S., Keskin, Y. (2013). İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Derslerinde Materyal/Teknoloji Kullanım Durumu. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19 (19), 107-120.

Öztürk, C., & İnan, N. U. (1999). İlköğretim sosyal bilgiler derslerinde kullanılabilir bazı bilgisayar yazılımlarının değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(6), 21-32.

Öztürk, T. (2006). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik yeterliliklerinin değerlendirilmesi*. (Balıkesir örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Pala, Ş., M. (2019). *Ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi bilim teknoloji ve toplum öğrenme alanına ilişkin akademik başarı ve becerilerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.

Parker, W, C. (2015). *Social studies today*. New York: Routledge.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev. Ed.) Ankara: Pegem.

Polat, A. (2016). *Sosyal bilgiler ve sınıf eğitimi öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitim yapmaya ilişkin tutumları ve e-içerik geliştirme becerilerin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Punch, K. P. (2005). *Sosyal Araştırmalara Giriş: Nicel ve nitel yaklaşımlar*. (Çev: D. Bayrak, H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal.

Sarıtepeci, M. (2016). *Dijital hikâye anlatım yönteminin sosyal bilgiler dersinde etkililiğinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Sarı, İ., Kartal, F. (2018). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *KEFAD*, 19(2), 1673-1689.

Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., & DüNDAR, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.

Sidekli, S., Avaroğulları, M. (2013). Facebook: Sosyal bilgiler öğretiminde yeni bir yöntem. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 2(2), 145-154.

Sönmez, F., Akbaş, Y. (2019). Coğrafi bilgi sistemlerine (CBS) dayalı sosyal bilgiler öğretiminde 6. Sınıf öğrencilerinin mekânsal düşünme becerilerine etkisi. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, (40), 40-58.

Şahin, C., T. (2013). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlıklarının geliştirilmesi: 'bilim teknoloji sosyal değişim' dersinin eylem araştırması ile tasarlanması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Şahin, M., Gögebakan Yıldız, D. ve Duman, R. (2011). Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*. 2(2). 96-121.

- Şahin, S. M., Yenmez, A. A., Özpinar, İ. ve Köğçe, D. (2013). Öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi modeline uygun bir hizmet öncesi eğitim programının bileşenlerine ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (1), 271-286.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y. & Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19, 439-458.
- Şimşek, N. (2007). *Sosyal bilgiler derslerinde, CBS temelli uygulama ve etkinliklerin öğrenci başarısına ve derse karşı tutumuna etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şimşek, N. (2008). Sosyal bilgiler dersinde coğrafi bilgi sistemleri CBS teknolojisinin kullanılması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 191-198.
- Şimşek, N. (2011). Sosyal bilgilerde coğrafi bilgi sistemlerinin kullanımının öğrencilerin bilgi teknolojilerine yönelik tutumlarına etkisi: Ankara ili örneği. *Gaziantep University-Journal of Social Sciences*, 10(4), 1423-1438.
- Şimşek, Ü. (2015). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve görüşlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aksaray.
- Tankut, Ü., S. (2008). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli öğretimin akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Tarman, B., Baytak, A. (2011). Teknolojinin eğitimdeki yeni rolü: sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bakış açıları. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 10(2). 891-908.
- Taş, M., Düz, İ. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(20), 180-188.
- Taşkın, E. (2004). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerin sosyal bilgiler derslerinde bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısına etkisi (6. sınıf örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Taşyürek, Z., Göksu, M. M. (2016). Sosyal bilgiler dersine yönelik çocukların internet kullanımı hakkındaki veli görüşleri (Erzurum ili örneği). *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (57), 297-312.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F. & Yalçın, M. (2014). Türkiye'de eğitim yönetiminde bilgi üretimi: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 20(1), 93- 119.
- Toros, S., & Yeşiltaş, E. (2015). Sosyal bilgiler öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin kavram yanılgılarını giderme üzerine etkisi. *International Journal of Social Science*, 39, 157-172.
- Turgut, T. *Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri: Karabük İli Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Karabük.
- Turner, T. N., Russell, W. B., & Waters, S. (2018). *Essentials of elementary social studies*. New York: Routledge.
- Türker, H., Yaylak, E. (2011). İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminde internet tabanlı öğretim yönteminin ders başarısına etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 162-177.
- Ulusoy, K. (2016). Sosyal bilgiler öğretiminde değer aktarımı ve e-okuma" ekran okuma". *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 17(1), 401-418.
- Usta, E., Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Uygun, K. (2020). Examination of the academic dissertations related to the problems encountered in social studies teaching: meta-synthesis study. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 7(1), 135-147.
- Ünal, B., Sarı, C. (2012). Coğrafi bilgi sistemleri (CBS) destekli sosyal bilgiler dersi öğretiminin öğrenci başarısına ve tutumuna etkisi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 2(2), 251-261.
- Ünal, F., Özmen, C., Er, H. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin internet kullanma durumları. *Electronic Turkish Studies*, 8(6). 741-752.

- Ünlü, B. (2018). *Dijital öykülerle desteklenmiş sosyal bilgiler dersinin öğrencilerin başarısı, kontrol odağı ve eleştirel düşünme becerileri üzerindeki etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.
- Ünlü, İ. (2009). *İlköğretim 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde bilgisayar destekli sınıf ortamında durumlu öğrenmenin öğrencilerin akademik başarısına, tutumuna ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Ünlü, İ., Kızılkaya, M. F. (2018). Etkileşimli tahta kullanımına ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 3(2), 863-880.
- Üzen, A., T. (2017). *Sosyal bilgiler dersinde dijital zaman çizelgelerinin kullanımının öğrencilerin başarı düzeylerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Yaman, C. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Yaman, A. (2019). 5. Sınıf Sosyal bilgiler ders kitabındaki metinlerin ve görsellerin teknoloji kullanımı açısından incelenmesi. *Eğitim ve Teknoloji*, 1(1), 1-29.
- Yapıcıoğlu, M., F. (2018). *Ortaokul sosyal bilgiler dersi 6. sınıf ülkemizin kaynakları ünitesinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim yöntemlerinin akademik başarıya ve kalıcılığa etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Yayla, O. (2019). *Sosyal bilgiler eğitiminde mekânsal teknolojilere dayalı öğretim uygulamalarının öğrencilerin mekânsal düşünme becerilerine ve akademik başarılarına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi, Trabzon.
- Yaylak, E. (2010). *İlköğretim sosyal bilgiler öğretiminde internet tabanlı öğretim yönteminin ders başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yaylak, E., İnan, S. (2018). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitimde sosyal medyayı kullanma düzeyleri. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 62-87.
- Yener, S. (2018). Sosyal bilimlerde kuramın rolü. *Social Sciences Research Journal*, 7(3). 102-113.
- Yerli, M. S. (2018). *Sosyal bilgiler öğretiminde Eğitim Bilişim Ağı (ESA) uygulamasının öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Yeşiltaş, E. (2010). *Sosyal bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yeşiltaş, E., Kaymakçı, S. (2014). Sosyal bilgiler öğretim programının teknoloji boyutu. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(16), 314-340.
- Yeşiltaş, E., Öztürk, T. (2015). Sosyal bilgiler dersi vatandaşlık konularının öğretiminde bilgisayar destekli öğretimin akademik başarıya etkisi. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 86-101.
- Yeşilyurt, S. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim bilişim ağının kullanımına ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Yıldırım, Ş. (2017). *Türkçe ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin medya okuryazarlığı eğitimi ile ilgili becerileri ve görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Yıldırım, T., Tahiroğlu, M. (2012). Sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 104-114.
- Yılmaz, E. (2018). Sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmeni adaylarının görüşlerine göre eğitsel bilgisayar oyunları ile öğretim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 263-298.
- Yılmaz, E., & Aladağ, S. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının gazete ve dergi takip etme alışkanlıkları ile medya okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişki. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(4), 1-16.
- Yılmaz, K., Ayaydın, Y. (2015). Hizmet öncesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim algıları ve öğretim teknolojilerinin öğretimde kullanılmasına ilişkin görüşleri: Nicel çalışma. *Abant İzzet Baysal*

Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 15(USBES Özel Sayısı I), 64-86.

Yılmaz, K., Ayaydın, Y. (2015). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim teknolojileri kullanımına ilişkin alt yapılarının ve yeterlilik algılarının incelenmesi: nitel bir çalışma. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(USBES Özel Sayısı I), 87-107.

Yiğit, E., Ö. (2011). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin ve teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK). Üniversite izleme ve değerlendirme raporları. 23 Haziran 2021 tarihinde <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Universiteler/izleme-ve-degerlendirme-kriterleri.aspx> adresinden alındı.

Zarrillo, J, J. (2016). *Sosyal bilgiler öğretimi*. Bayram Tay, Selçuk Beşir Demir (çev). Ankara: Anı Yayıncılık.

Extended Abstract

In recent years, as in many parts of the world, the relationship of new communication technologies with individuals and social events and their effects have been discussed in our country (Eyüpoğlu, 2017). This has led to the realization of studies in the field of education that have not been put forward before (Bal ve Karademir, 2013). The integration of technology into learning and teaching processes has enriched the teaching-learning process through technological means. In this respect, many studies have been conducted examining the change in learning environments (Usta ve Korkmaz, 2010). Social studies course mainly includes abstract subjects (Öztürk, Keskin ve Keskin, 2013). For this reason, the curriculum has often received criticism. New approaches have been tried in order to make it a more effective course over the years and to create lasting gains for students. (Aladağ ve Yılmaz, 2014). The inclusion of technological tools and equipment in the teaching process has been one of the areas studied (Şimşek, 2008). Because the social studies course contains a number of values and skills that enable students to grow up to help them participate in today's community life. In other words, students in today's economic system, the new labour that understands formats, towards new and emerging technologies that, in the age of new media see the function, and increasingly diverse, multicultural global community to join in a state, to grow as individuals with different points of view covers. For this reason, topics such as how teachers and students use technology in social studies, what it means to be a citizen, how to develop a global understanding with critical and media literacy skills have often been studied (Baildon ve Damico, 2011; Yılmaz ve Aladağ, 2015). As it is known, the restructuring of the teaching programs in our country since 2005 has brought with it important innovations and an important emphasis has been placed on the ability to use technology in new arrangements (Gündoğan, 2017). In the same way, the situation of teachers in our country to recognize, use and integrate educational technologies into educational activities has become one of the subjects of interest and research (Aydın, 2016, Yılmaz, 2018). Many studies have been conducted on the technological pedagogical field competence of teachers, some of which are aimed at social studies teachers (Aksin 2014; Bilgen, 2014; Bağrıyanık, 2015; Coşkun, 2016; Dereli, 2017; Turgut, 2017; Akcan, 2019; Ayvaz, 2019) The first academic theses in the field of social studies in Turkey were written in the 1990s, and theses and other academic studies have been increasing steadily over the years. A thorough examination of research conducted in a field at regular intervals will help to present a general overview of the field and to clear the suspicion that the increasing number of theorized Research reports in the literature have created about the validity of the information. (Cücük, 2017; Gündoğdu Irmak, 2018; Yener, 2018). The examination of the previous studies while the scientific study is being produced sheds light on the new studies (Karadağ, 2018). In addition, determination of current working trends in the field helps to create new academic publications (Doğan ve Tok, 2018). The increasing continuation of academic studies in the field of social studies has also led to the need to reveal trends in the studies. When the literature is examined, academic studies (theses, articles, papers, etc.) on the use of technology in social studies teaching are investigated.) it has been observed that there are not enough and up-to-date researches that have been examined in a holistic manner. An overview of the academic studies on the use of technology in social studies teaching will help to reveal current trends in the field. The aim of this study is to investigate the use of technology in social studies teaching by examining academic studies, to eliminate the deficiencies in the field of literature and to reveal the current trends in research in this way. Document review was used as a data collection tool in

the research. Held in December 2019 during the literature review, the Higher Education Council National thesis Center, Google Scholar, the TR Index, Turkey Citation Index, Ulakbim, DergiPark, Ideal Online, SOBIAD, National Library and EBSCOhost databases from the “social studies” with the keyword “computing, technology, computer, digital, web, smart board, EBA, mass media, social media, network, Morpa, ArcGIS, Geographic Information Systems (GIS), virtual, internet, mobile, keywords” a search was conducted. As a result of the literature survey, 75 theses and 60 articles and 1 paper were obtained. During the collection of data, all the data were filed into a common data storage area in PDF format, in folders named thesis, article, paper, within the framework of the Department of work performed by the researchers. The data for each study that is added to the folder is processed into a pre-prepared Excel file so that it is easy to analyze and avoid duplication. Descriptive analysis and content analysis methods were used in the study. The data in the descriptive analysis section, the author's name, author's institution, publication year, Publication Type, published in the Study, Method, pattern, data collection tools, data analysis methods, the Working Group level, the variables were classified according to the sample number. The Microsoft Excel 2019 version and IBM SPSS 23 version were used while the descriptive analysis was carried out. In content analysis, the business process was carried out in four phases: the naming, coding and subtraction phase, the category development phase, the validity and reliability phase, and the reporting phase. When we look at the distribution of the studies on the use of technology in social studies teaching, it is seen that the studies were carried out between 1999-2019. The largest number of studies were conducted in 2018. When we looked at the results, 47 papers, 58 master's thesis, 17 doctoral dissertations, 1 paper and 13 reports were converted into the study. The frequency of the studies has been increasing steadily over the years. In addition, when looking at the types of dissertations, the vast majority of them include master's dissertations. It is observed that their work has been published in 39 different journals and that the authors who carried out these works have worked in the MEB at most. In theses, 75 theses were prepared at 39 different universities and the most were performed at Gazi University and Sivas Cumhuriyet University. When the methods and patterns of the studies were examined, it was observed that the most quantitative methods and patterns were used as semi-experimental, screening and case studies. As a result of the analysis, success Test, Interview form and scale were used as data collection tools. As a result of the analysis, the T test, descriptive analysis and the ANOVA test were the most used data analysis methods in the studies and at least the Friedman test was used. The analysis showed that the highest number of secondary school studies were performed. In addition, more than one study group was used in 10 studies, while 126 studies found that only one study group was used. It was observed that 86 different study group sizes were used within the scope of the studies, while 9 studies did not specify the study group size. It was also observed that the size of the working group ranged from 8 to 1007. The recommendations made by the researchers based on the findings were listed as: infrastructure development, teacher training, course processing, material and content development, and new research. The implementation of the Ministry of National Education is thought to be extremely important for teachers to increase their use of these tools and equipment by providing promotion of supported technology tools and equipment. The physical infrastructure and equipment of schools should be developed and the teacher should be able to actively use different tools and materials in classroom activities. Where this facility is not available, a central workshop, laboratory and similar equipment can be created that can be opened for common use by the provincial or district directorates of National Education. According to the suggestions of the analyzed studies, it is thought that the more equipped and knowledgeable social studies teachers are to use technology and social studies courses together, the more beneficial they will be to their students. As the use of technological tools increases in schools, the efficient use of them by teachers and students in classes may increase.

